

feeni s

PELASTUSTOIMEN VERKOSTOYHTEISTYÖ
UUTISKIRJE N°02 - LOKAKUU

12.10.2023

Pelastuslaitosten
kumppanuusverkosta

HY VI
NVOI NTIA
LUEYHTIÖVÄ
LF **HYVIL** ÄR
DSOMRÄD
ESBOLA
GET

Hyvinvointialueiden pelastustoimen verkostoyhteistyön juuret tukevat niin yksilöä kuin organisaatioita

Harri Setälä
Pelastusjohtajien
puheenjohtaja
Pelastusjohtaja
Etelä-Pohjanmaan
pelastuslaitos

.....

“Tapaamisten suola on keskinäinen luottamus ja avoin vuoropuhelu. Yhteinen tekeminen perustuu aina luottamukselle ja luottamus taas rakentuu sille, että tunnemme toisemme ja kohtaamme toisemme aidosti ihmisinä. Pysähdymme hetkeksi yhdessä”

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston yhteistyörakenteita on ravisteltu tämän vuoden kuluessa useampaankin otteeseen ja välillä on tullut mieleen, että jääköhän puuhun jäljelle yhtään omenaa, jos runkoa kovin rivakasti ravistellaan. Näin syksyllä on hyvä hetki pysähtyä arvioimaan kuluneen vuoden aikana tuotettua satoa ja maaperän laatua tulevien vuosien kasvua silmällä pitäen.).

Verkostoyhteistyöllä on pelastustöissä vahvat juuret ja vuosien saatossa laajalle levinneet oksat. Kumppanuusverkoston palvelualueet kokoontuivat live tapaamiseen Kajaaniin lokakuun alussa ja sieltä välittyi vahvasti tunne, että asioista yhdessä keskustelu, vertaistuki ja yhdessä tekeminen ovat monelle sellaista työssä jaksamisen ravinnetta ja happea, jota yksilöinä janoetaan. Toisaalta keskusteluista on tänä syksynä kaikunut myös kritiikkiä sen suhteen, että mikä on lopulta verkostoyhteistyön live tapaamisten todellinen lisäarvo, kun mainiot alustukset voisi kuulla myös etänä omasta toimistosta tai kotoa käsin.

Ymmärrän nämä kriittisemmätkin äänenpainot vallitsevan kovan taluspaineen ja kiireisen arjen valossa. Mutta rohkenen myös väittää, että monen monta keskustelua ja oivallusta syntyy verkostojen tapaamisissa niiden virallisten alustusten välillä. Osalle meistä verkostoyhteistyö on myös mahdollisuus tarkastella omaa työtä ja arjen tekemistä hiukan etäämpää. Oppia uutta ja oivaltaa erilaisia toimintatapoja. Kohtaaminen ja vuoropuhelu samaa työtä tekevien kanssa on monelle voimavaroja ja työhyvinvointia lisäävä elementti. Tapaamisten suola on keskinäinen luottamus ja avoin vuoropuhelu. Näitä ei liikaa ole ollut tarjolla muissa yhteistyön foorumeissa. Yhteinen tekeminen perustuu aina luottamukselle ja luottamus taas rakentuu sille, että tunnemme toisemme ja kohtaamme toi-

semme aidosti ihmisinä. Pysähdymme hetkeksi yhdessä.

Pohdinkin, että yhteistyön lisäarvon näkökulmasta verkostotapaamisten lisäksi tärkeää on myös se, mitä teemme näiden tapaamisten välillä. Kilautameko aiempaa rohkeammin kaverille, kun kollega on tullut tapaamisissa tutuksi? Teemmekö verokkialueiden kanssa ketterämmin tai sujuvammin yhteistyötä jonkin haasteen tai toimintamallin ratkaisemiseksi ja jaammeko yhdessä opitun tiedoksi myös muille? Suossa ja vastatuulella voi toki rämpä yksinkin mutta väitän, että olemme aina olleet vahvempia yhdessä. Yhteiset vankat juuret ovat pitäneet meidät tukevasti pystyssä läpi monenlaisten muutosten ja ulkoisten paineiden. Pienenä toimialana olemme muutoinkin monesti altavastaajia ja ilman yhteistä vaikuttamista ja yhdessä muodostettuja kantoja antaudumme suosiolla muiden viettäväksi. Se joka tällä alalla kuvittelee pärjäävänsä yksin, on unohtanut jotakin koko toimialalle oleellista ja perustavanlaatuisia. Sen, että hyviin tapoihin kuuluu auttaa kaveria ja että joka ikisen yksilön panoksella on merkitystä. Jos yhteisen tekemisen lisäarvoa ei ole vielä omassa työssään löytänyt, sitä voi luoda osallistumalla aktiivisesti ja tarttumalla lapioon.

Yhteistä tahtoa ja tukea toisiltamme tarvitsemme ehkä näinä aikoina jopa aiempaa enemmän. Tarvitsemme toisiltamme tukea ja kykyä yhteistyöhön niin selvittääksemme arjesta omassa työssämme kuin erityisesti isommilla pelikentillä taisteluihin pelastustoimen voimavarojen ja palvelutason turvaamiseksi.

Voimia syksyyn ja tulevaan talveen!

SISÄLTÖ

- 2 Pääkirjoitus
- 4 Pelastustoimen kehittämispäällikkö
- 5 Pelastustoiminnan palvelualue
- 6 Ensihoitopalveluiden ajankohtaiset
- 8 Turvallisuuspalvelut: Uusia ohjeita ja oppaita
- 9 Tukipalveluiden palvelualueen tulevaisuus ja painopisteet
- 10 Varautuminen ja väestönsuojelu palvelualue käynnistyi Kajaanissa
- 11 Kalenteri

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto
Feeniks Uutiskirje
Toinen linja 14, 00530 Helsinki
Puh. +358 9 771 2624.

Toimittanut
Terhi Virtanen
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Kannen kuvituskuva: MostPhotos

terhi.virtanen@hyvil.fi
www.pelastuslaitokset.fi
www.hyvil.fi

Tavoitteena elämälle vieras yksinkertaisuus!

Vesa-Pekka Tervo
Pelastustoimen
kehittämispäällikkö
Hyvinvointialueyhtiö
Hyvil Oy

Edellisen pelastuslain aikainen aluehallintovirastojen valvonta keskittyi palvelutasopäätöksen tekstianalyysiin. Valvonnan lähtökohta oli se, mitä oli kirjattu palvelutasopäätökseen ja mikä asiakirjassa jäi epäselväksi. Kun Eduskunnan Hallintovaliokunta huomautti, että lainsäädäntö ei antanut perusteita palvelujen tuottamista vastaavan (pelastuslaitos) ja palvelujen järjestämisestä vastaavien kuntien sopimusten ulkopuoliseen arviointiin, piti tilanteen selkeytyä.

Piti siis päästä tilanteeseen, jossa aluehallintovirasto tarkastelisi pelastuslaitoksen toimintaa ja toiminnan perusteita ottaen huomioon toimintaympäristön piirteet. Eli laillisuusvalvonnan tuli ottaa huomioon riskipiirteet vastaavalla tavalla kuin palvelutuottajan palveluita suunnitellessaan ja niitä toteuttaessaan. Kun sisäministeriön asetusta pelastustoimen palvelutasopäätöksestä viime vuonna valmisteltiin käytiin runsaasti aikaa sen selittämiseen, että aluehallintovirasto kykenisi hoitamaan rooliaan ilman erityisiä toimintaympäristötietoa käsitteleviä järjestelmiä tai järjestelyjä kysymällä yksinkertaisesti perusteluja hyvinvointialueen pelastustoimen palveluja koskeviin linjauksiin. Oleellisin kysymys olisi muotoa; Mihin tietoon perustuu tämä palveluja koskeva ratkaisu. Tämä olisi ollut suora oikotie tiedolla johtamiseen, koska samalla aluehallintovirastot olisi saateltu toimintaympäristön ymmärtämisen kaistalle. Mutta ei ihan näin näytä menevän.

Nyt hyvinvointialueiden johdossa tikahdutaan nauruun, kun ensin käsitämättömissä sisäministeriön kyselylomakkeissa kysellään peräkärryistä ja heti perään AVI huomauttelee palvelutasopäätöksen tekstin luettavuuden haas-

teista. Miten toimialan hallinnon maine saadaan pelastettua, kun aluevaltuustolle välittyy todellisuuden sijasta kuva paikallentalaisuudesta 70-luvulla?

Kun aikoinaan tiedustelin, miksi aluehallintovirasto oli valvonut muuta kuin pitäisi, oli vastaus, että ”koska ei ole tietoa muusta, kun siitä, mitä palvelutasopäätökseen on kirjoitettu”. Onko tämä aluehallinnon älyllinen konkurssi tapahtunut vain, jotta oma työ olisi yksinkertaista, selkeää, eikä mikään sitä rauhaa häiritseisi. Pakko varoittaa; pelastustoimi vuonna 2023 on osa yhteiskuntaa – kaikkein haasteineen, mutta ennen kaikkea mahdollisuuksineen. Nyt pää pensaasta, ajastaan jäänyt hallintokerrostuma sotkee kentän arvokasta työtä.

”Oleellisin kysymys olisi muotoa; Mihin tietoon perustuu tämä palveluja koskeva ratkaisu. Tämä olisi ollut suora oikotie tiedolla johtamiseen, koska samalla aluehallintovirastot olisi saateltu toimintaympäristön ymmärtämisen kaistalle.”

PELASTUSTOIMINNAN PALVELUALUEEN AJANKOHTAISET

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston palvelualueet koontuivat jälleen yhteen ja tällä kertaa kokouspaikkana oli Hotel Kajanus Kajaanissa. Kaikilla on varmasti kädet täynnä töitä omissa pelastuslaitoksissa ja olikin mukava huomata, että tästä huolimatta yllättävän moni oli saapunut paikan päälle tapaamaan kollegoita. Pelastustoiminnan palvelualueen kokouksissa myös etäyhteyksien päässä oli mukavasti porukkaa.

Pelastustoiminnan palvelualueen osalta on tapahtunut henkilömuutoksia kuluneen vuoden aikana. Jani Aaltonen toimii Päijät-Hämeen edustajana kevääseen 2024 saakka. Lisäksi uusina jäseninä mukaan ovat tulleet Ilkka Eskelinen Etelä-Karjalasta, Sebastian Holm Varsinais-Suomesta, Sami Kanerva Keski-Uudeltamaalta, Juha Kärkkäinen Pohjois-Savosta sekä Marko Rostedt Helsingistä. Tervetuloa mukaan aktiiviseen toimintaan.

Pelastustoiminnan kärkihankkeina Kajaanin kokouksessa käsiteltiin sopimuspalokuntien tilannetta, valtakunnallisten pelastustoimen tilanne- ja johtokeskustoimintojen valmistelua sekä pelastuslaitosten omavalvontaohjelmien kehittämistä. Näiden aiheiden lisäksi käsiteltiin sotatilan vaikutusta pelastustoimeen. Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen yksikön päällikkö Jari Korkiamäen erinomaisen alustuksen synnyttämän keskustelun perusteella on selvää, että tämä asia vaatii lisää koulutusta pelastuslaitoksissa.

Yhteistyöalueiden tilanne- ja johtokeskusten valmistelua pohjustettiin kahdella alustuksella. Projektipäällikkö Mika Kuivalainen kertoi ITÄ-TIKEN valmistelutilanteesta ja yksikön päällikkö Jari Korkiamäki avasi Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen tilannetta. Alustusten ja keskustelun perusteella voidaan todeta, että valmistelu etenee jokaisella yhteis-

työalueella omassa tahdissa ja omalla tavalla. Itä-Suomen yhteistyöalueen pelastuslaitosten yhteistyössä on palkattu päätoiminen projektipäällikkö valmistelemaan uudistusta ja joillain yhteistyöalueilla valmistelu on vasta lähtökuopissa. Keskeinen viesti on, että valmisteluaikataulu on liian tiukka ja tarkempia linjauksia toivotaan yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Pelastustoiminnan palvelualueen verkostossa nähdään, että valmisteltavien pelastustoimen YTA-tilanne- ja johtokeskusten rahoituspohja täytyy uudelleen tarkastella.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston palvelualueiden tapaamispäivät osoittautuivat jälleen kerran tarpeellisiksi ja tuloksekkaiksi aikapanostuksiksi jokaisen kiireellisessä arjessa. Hyvinvointialueiden alkutaipaleen, pelastustoimen toimialan ja pelastustoiminnan substanssin käsiteltävistä aiheista ei ollut pulaa. Oli erittäin tärkeää käydä keskustelua vallitsevista haasteista ja saada tukea omalle työlle. Pelastustoiminnan palvelualueella jatkamme kärkihankkeiden pohjalta työtä asioiden kehittämiseksi, unohtamatta muita tärkeitä aiheita. Ensi kevään kokoukseen saamme varmasti paljon uutta tietoa nykyisten hankkeiden etenemisestä.

Erinomaista syksyn jatkoa kaikille

Yhteistyöterveisin,

Ville Mensala
puheenjohtaja

Arto Ahlroos
sihteeri

Ville Mensala
Pelastustoiminnan palvelualueen pj.
Keski-Suomen pelastuslaitos

Arto Ahlroos
Pelastustoiminnan palvelualueen sihteeri
Keski-Suomen pelastuslaitos

ENSIHOITOPALVELUT

Uudistuneen palvelualueen ajankohtaiset

Kari Porthan
Helsingin pelastuslaitos
Ensihoidon palvelualueen sihteeri

Ensihoidon palvelualueella on ollut kolme kokousta vuonna 2023. Tammikuussa 2023 TEAMS-kokous, keväällä Vantaalla ja lokakuussa Kajaanissa. Kajaanin kokouksessa käsiteltiin uhka- ja väkivaltatilanteiden työryhmän perustamista, uhka- ja väkivaltatilanteiden tilastoinnin kehittämistä, omavaltasuunnitelmia, huoltovarmuutta ja ensihoidon varautumista, FirstFit hankkeen tilannekatsaus, kansallinen ajoneuvo- ja huoltotyöryhmän perustamista ja mietittiin toimintasuunnitelmaa vuodelle 2024 ja siitä eteenpäin.

Uudistunut kokoonpano

Ensihoidon palvelualue on laajentunut kattamaan kaikki pelastustoimen ja hyvinvointipalvelun ensihoitopalvelussa toimivat tahot. Kajaanin kokous oli toinen, jossa olimme isolla kokoonpanolla liikkeellä. Palaute laajentumisesta ainakin kahvipöytäkeskusteluiden mukaan on ollut positiivista ja on saanut hyvän vastaanoton palvelualueella. On erittäin hyvä, että asioita kehitetään ja viedään eteenpäin koko ensihoitokentän voimin. Pystymme jakamaan vieläkin paremmin omia hyviä käytänteitä eri organisaatioiden käyttöön.

Uhka- ja väkivaltatilanteet

Ensihoidon palvelualue kehittää uhka- ja väkivaltatilanteiden tilastointia. Palvelualue on kerännyt tilastotietoa uhka- ja väkivaltatilanteista ensihoidossa vuosia ja nyt on ollut pyrkimyksenä yksinkertaistaa kyselylomaketta ja raportointijärjestelmää. Ensihoidon toimintaym-

päristössä on muutamia eri järjestelmiä, joita eri organisaatiot käyttävät. Päädettiin vielä seuraamaan Länsi-Uudenmaan pilottia, jossa he tekevät muutoksia HaiPro-järjestelmään.

Palvelualueen yhteyteen on esitetty perustettavaksi työturvallisuus työryhmää, jonka tehtävänä on kehittää mm. uhka- ja väkivaltatilanteiden koulutusta ja tilastointia. Sanna Kauppinen Pirhasta on lupautunut miettimään tarkemmin työryhmän toimintasuunnitelmaa ja sitä tullaan käsittelemään seuraavissa palvelualueen kokouksissa.

FirstFit

Ensihoidon palvelualueen kärkihankkeena on ensihoitajien fyysisen toiminta- ja työkyvyn arviointi ja edistäminen työuran kaikissa vaiheissa (FirstFit) menetelmän käyttöönotto ja jatkohankkeen toteutus.

FirstFit tutkimushankkeelle on haettu jatkorahoitusta Työsuojelurahastolta Työterveyslaitoksen toimesta ja se on myönnetty alkuvuodesta 2023.

Vesa Jyrkkänen kertoi tilannekatsauksen Kajaanin kokouksessa hankkeen etenemisestä. Hankkeella on viisi osatavoitetta ja alla on kerrottu tiivistetysti näiden tilanne tällä hetkellä:

1. Kehitämme FirstFit testistön sanallista ja kuvallista testiohjeistusta mahdollisimman käytettäväksi ja toimialakohtaiseksi.
 - Kysely FirstFitin käytettävyydestä, kokemuksista ja kehittämi-

sehdotuksista toteutettu huhti-toukokuussa.

- Kysely lähetettiin testiohjeistuksen tilanneille, jotka edustivat 19/23 hyvinvointialuetta.
- Vastaus 68 % tilanneista alueista, ei ohjeen tilanneista organisaatioista (n=41).
- Testiohjeistuksen (koko testausprosessi) hiominen kyselyn kommenttien ja kokemusten ja muiden kehittämistarpeiden perusteella meneillään
- Ohjeen yhtenäisen kuvituksen ja testiohjetta tukevien videoiden editointi meneillään.

2. Tuemme testistön jalkautumista ja muodostamme ensimmäiset toimialakohtaiset viitearvot ensihoitajien kertyvistä FirstFit-testituloksista.

- Viestintää tähän mennessä mm. TTL hankesivu www.ttl.fi/firstfit
- Tiedote 1 (helmikuu) ja 2 (kesäkuu): pelastuslaitokset / hyvinvointialueet / työterveyshuollot.
- Webinaari FirstFit menetelmän käyttö ja sen jatkokehittäminen.
- Blogi1 FirstFit menetelmän käyttö lisäntyy kokemuksiä Pirkanmaan pelastuslaitokselta <https://www.ttl.fi/ajankohtaista/blogi/firstfit-menetelman-kaytto-lisaantyy-kokemuksia-pirkanmaan-pelastuslaitokselta>
- Blogi2 tulossa marraskuussa
- FirstFit testitulosten kerääminen tutkimuksen käyttöön ohjeistettiin kesäkuussa testit jo aloittaneille organisaatioiden testaajille.

ENSIHOITO

3. Osana testistön luotettavuuden ja vaikuttavuuden arviointia, tarkastelemme ensihoitajien FirstFit-testitulosten yhteyksiä TULE-oireisiin, tapaturmiin ja sairauspoissaoloihin, koettuun terveyteen ja työkykyyn.
 - Verkkokysely ensihoitajille FirstFit testien yhteydessä vastattavaksi.
 - Myöhemmin hankkeessa, kun aineisto on kerätty, tarkastellaan kyselyn ja testien tuloksia yhdessä sekä luodaan pohjaa seurantatutkimukselle.
4. Kehitämme FirstFit-menetelmän testitulosten palauteosiota, tulosten seurantaosioita ja harjoitteluliikkeitä ja -ohjelmia ensihoitajien terveyden ja työkyvyn edistämisen näkökulmasta.
 - Harjoitteluliikkeiden ja ohjelmien laatiminen on käynnistynyt syyskuussa.

- Toimialakohtaisten viitearvojen palautetekstit, seurantaosion kehittäminen myöhemmin hankkeen edetessä.
 - Harjoitteluliikkeiden ja ohjelmien pilotointi, ohjeiden viimeistely, kuvat ja videoklipit myöhemmin hankkeen edetessä.
5. Kehitämme FirstFit-menetelmän kokonaisuutta eli prosessia testaamisen terveydellisten riskien arvioinnista testipalautteen antoon saakka.
 - Koko hankkeen ajan, muun muassa käynnissä olevan testiohjelmien kehittämisen yhteydessä, kehitetään koko prosessia.
 - Taustalla tarpeet ja keskustelu menetelmän mahdollisesta teknisestä sovelluksesta / alustasta, joka FirstFit2 jälkeen seuraava vaihe.

Toimintasuunnitelma 2023

Kajaanin kokouksessa käsitelimme myös vuoden 2024 toimintasuunnitelmaa ja siihen palaamme vielä seuraavassa kokouksessa.

.....

”Palvelualueen yhteyteen on esitetty perustettavaksi työturvallisuus työryhmä, jonka tehtävänä on kehittää mm. uhka- ja väkivaltilanteiden koulutusta ja tilastointia.”

Kuvituskuva: MostPhotos. Kuvassa ensihoitajat siirtävät poltilasta ajoneuvosta pelastajien kanssa..

TURVALLISUUSPALVELUT

UUSIA TURVALLISUUSPALVELUIDEN OHJEITA JA OPPAITA

Vuoden 2023 aikana turvallisuuspalveluiden asiantuntijaverkostot ovat valmistelleet uusia ohjeita ja oppaita hyvinvointialueiden pelastuslaitosten käyttöön. Alkuvuoden aikana on valmistunut seuraavat oppaat. Oppaat on julkaistu Kumppanuusverkoston tietopankissa suomen ja ruotsin kielisinä.

Aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohjeen tarkoitus on kertoa aurinkosähköjärjestelmien omistajille, suunnittelijoille, rakentajille ja viranomaisille aurinkosähköjärjestelmien riskit, niihin liittyvät keskeisimmät turvallisuusmääräykset ja -ohjeet sekä antaa pelastustoimen näkemyksen mukaisia suosituksia pelastustoiminnan mahdollistamiseksi, pelastushenkilöstön työturvallisuuden huomioimiseksi ja hyvän paloturvallisuuden toteutumiseksi. Ohje käsittelee uusien toteutettavien aurinkosähköjärjestelmien suunnittelua, toteutusta, käyttöä

ja huoltoa. Olemassa oleviin kohteisiin ohjetta voi soveltaa mahdollisuuksien mukaan suosituksena turvallisuutta parannettaessa.

Tämä ohje on sovellettavissa kaikkiin rakennuksiin kiinteästi asennettaviin sekä erillisiin sähköntuottoon liittyviin aurinkosähköjärjestelmiin koosta riippumatta. Kaikki aurinkosähköjärjestelmien asennukset eivät ole luvanvaraisia, jolloin riskien arviointi ja turvallisuustason toteutus ovat hankkeeseen ryhtyvän vastuulla.

Päivitetystä ohjeesta alkusammutusvälineiden sijoittamisessa rakennukseen esitetään pelastusviranomaisen näkemys riittävästä alkusammutusvälineistä rakennuksessa. Ohjetta sovelletaan aina tapauskohtaisesti esimerkiksi silloin, kun rakennusvalvontaviranomainen pyytää pelastusviranomaiselta lausuntoa rakennushankkeen rakennusluvasta. Ohjeen käyttönotolla pelastuslaitoksissa

yhtenäistetään pelastusviranomaisen käytäntöjä vaatiessaan alkusammutuskalustoa rakennuksiin pelastuslain perusteella.

Ohje erheellisten paloilmoitusten maksullisuudesta on tarkoitettu pelastuslaitosten käyttöön yhdenmukaistamaan paloilmoitimen erheellisestä toiminnasta perittäviin maksuihin liittyviä menettelyjä ja perusteita sekä linjaamaan, mitä tarkoitetaan paloilmoitimen toistuvalla erheellisellä toiminnalla. Paloilmoitinkohteiden yhdenvertaisen kohdelun takia tulee kaikkia samanlaisia tapauksia kohdella samalla tavalla.

Ohjeessa erheellisten paloilmoitusten vähentämiseksi esitetään paloilmoitinkohteille keinoja erheellisten paloilmoitusten ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Ohjeistuksessa on hyödynnetty pelastusviranomaisten käytännön kokemuksia, eurooppalaiseen standardiin pohjautuvaa kansallista paloilmoitimen suunnittelu- ja asennusohjetta sekä Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön koordinoiman Palontorjuntatekniikan kehitysryhmän asiantuntemusta. Lisäksi ohjeessa kerrotaan lyhyesti erheellisten paloilmoitusten maksullisuuden määräytymisperusteista, edellytyksistä ja erheellisten paloilmoitusten laskutusprosessista.

.....
Lisätietoja:

Esa Kokki
puh. 050 4717650
esa.kokki@hyvil.fi

Kuvituskuva: Hyvil. Kuvassa ihmisiä keskustelemassa yhteisistä asioista.

TUKIPALVELUIDEN PALVELUALUE

TUKIPALVELUT POHTI KAJAANISSA TULEVAISUUTTA JA TOIMINNAN PAINOPISTEITÄ

Tukipalveluiden palvelualueen kokouksessa Kajaanissa kuultiin jokaisen pelastuslaitoksen ajankohtaiskuulumiset tukipalvelujen näkökulmasta. Ajankohtaiskierroksen myötä koottiin kattava tilannekuva siitä, miten ensimmäinen vuosi hyvinvointialueella on sujunut ja miten tukipalvelut on organisoitu kullakin hyvinvointialueella pelastustoimen osalta.

Ensimmäisenä kokouspäivänä kuultiin mielenkiintoisia näkemyksiä ja kokemuksia uudistuksen käynnistymisestä aina tuottavuus- ja tehokkuusohjelmien laadintaan. Yhteisesti voitaneen todeta, että tukipalvelualueiden edustajien aseointuminen hyvinvointialueen ja pelastuslaitoksen organisaatioon oli hyvin moninainen. Rahoitus ja sen riittämättömyys oli yhteisesti jaettu haaste.

Toisena kokouspäivänä erityisasiantuntija Jaana Määttä, Sisäministeriön pelastusosastolta kertoi hyvinvointialueiden pelastustoimen taloudesta. Esityksestä syntyi monipuolinen ja värikäs keskustelu. Moniin kysymyksiin saatiin vastauksia ja keskustelua olisi riittänyt pidempäänkin rahoitukseen ja investointeihin liittyvistä aiheista.

Jälkimmäisen kokouspäivän aikana toteutettiin työpajatyöskentely koskien tukipalvelujen palvelualueen seuraavien vuosien toiminnan suunnittelua ja linjauksia. Työpajaan liittyvissä keskusteluissa pohdittiin myös, miten eri tehtävät ja vastuualueet voivat leikata muiden palvelualueiden toimintaa, ja kuka koordinoi verkoston toimintaa. Todettiin, että toimihenkilöt ja hallitus koordinoivat toimintaa sekä huolehtivat siitä, etteivät palvelualueiden kärkihankkeet ole keskenään päällekkäisiä.

Työpajojen yhteenveto tiivistettynä

Tukipalvelualueen tehtäväkenttä on hyvin laaja ja eri hyvinvointialueilla tehtävät jakautuvat monelle eri henkilölle toimenkuvien ja organisaation mukaisesti.

- jaettua yhteistä tietoa ja tilannekuva pidettiin tärkeänä, josta jokainen voi oppia ja saada uusia näkökulmia omiin asioihin.
- talous nostettiin tukipalvelualueen tärkeimmäksi tehtäväksi ja toiseksi nostettiin kulloinkin ajankohtaiset asiat.
- pidettiin mahdollisena, että palvelualueen eri teemojen käsittelyyn voisi osallistua hyvinvointialueelta eri asiantuntijoita oman työjaon mukaisesti.

Harri Setälä
kokouksen tilapäinen puheenjohtaja

Pirkko Lindström
palvelualueen sihteeri

Kuvituskuva: MostPhotos. Kuvassa ihmisiä yhteistyössä pöydän äärellä.

VARAUTUMINEN JA VÄESTÖNSUOJELU

VARAUTUMISEN VERKOSTO PALVELUALUEEKSI - TOIMINTA KÄYNNISTYI KAJAANISSA

Väestönsuojelussa ja varautumisessa eletään kaikin puolin uudistumisen aikaa. Turvallisuuksympäristön nopeat ja osin rajutkin muutokset, hyvinvointialueiden organisoituminen ja sitä myötä myös varautumisen ja väestönsuojelun muuttuminen palvelualueeksi ovat tuoneet ja ovat tuomassa muutoksia päivittäiseen työhön. Myös lainsäädännön uudistaminen ja vanhentuneiden ohjeiden päivitys ministeriön toimesta aiheuttaa tarvetta paikallistason suunnitelmien ja ohjeiden päivytykseen.

Uusia tai edes päivitettyjä suunnitelmia ei voida rakentaa kuitenkaan tyhjän päälle vaan näiden perustaksi pitää kerätä tietoa. Pelastuslaitosten väestönsuojelun

ja varautumisen parissa työskentelevät painivat kaikki näiden samojen asioiden kanssa, joten yhteistyölle ja verkostoitumiselle on suuri.

Täysin oma lukunsa on SOTEPE –konaisuus. Vaikka väestönsuojelun ja varautumisen aiheissa on hyödyllistä keskustella ja verkostoitua pelastustoimen kesken, on kuitenkin nyt tullut aika tarkastella näitä rakenteita kriittisesti ja miettiä, mitä yhteisiä rakenteita tarvitsemme sosiaali- ja terveystoimen vastaavien verkostojen kanssa, jotta saamme hyvinvointialue laajuisen yhteistyön tulille. Uudessa hallintorakenteessa on pyrkimys integroitua hyvinvointialueen toimijoihin, jolloin tulee pohdittavaksi, keihin kaikkiin tulee yhteyksiä rakentaa. Tämä ei koske pelkästään hyvinvointialueita vaan

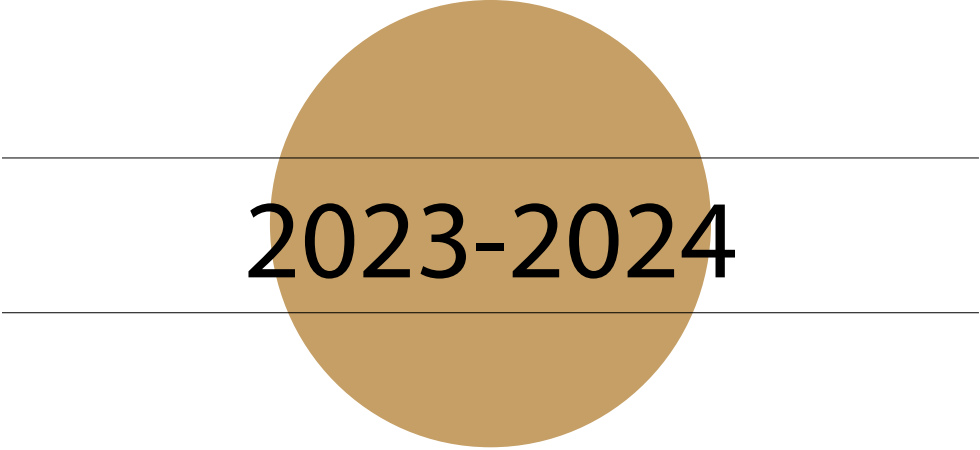
myös YTA-tasoista toimintaa.

Verkoston sisällä kävimme Kajaanin kokouksessa keskustelua myös tuottavuudesta ja verkoston olemassaolon oikeutuksesta sekä siitä, että haluamme verkoston tuovan lisäarvoa ja vastetta työpanokselle, jota pelastuslaitokset toimintaan antavat. Muutos palvelualueeksi tuo toimintaan myös määrämuotoa, joka antanee painoarvoa työn tuloksille alalla. Rakentaminen on jo alkanut ja jää nähtäväksi, minkälaiseksi toiminta muodostuu.

.....
*Pia Hurme
Varsinais-Suomen pelastuslaitos
Varautumisen ja väestönsuojelun
palvelualueen sihteeri*

Kuvituskuva: MostPhotos. Kuvassa ihminen tietokoneen äärellä Teams palaverissa.

2023-2024

AJANKOHTAISIA TULEVIA TAPAHTUMIA

11.-12.10.2023

Turvallisuus 2023 messut, Helsinki
Messukeskus

7.-8.11.2023

Pelastustoimen ajankohtaispäivät,
Seinäjoki

13.-14.11.2023

Pelastusalan viestintäverkoston live
tapaaminen, Helsinki

9.-11.4.2024

Palopäällystöpäivät, Jyväskylä
Paviljonki

PELASTUSLAITOSTEN KUMPPANUUSVERKOSTON TAPAHTUMIA

1.11.2023

Pelastusjohtajien marraskuun
kokous, Teams

15.11.2023

Turvallisuuspalveluiden palvelualueen
marrakuun kokous, Teams

27.11.2023

Pelastuslaitosten TKI verkoston
seminaari, Kuntatalo / Teams

8.12.2023

Varautumisen ja väestönsuojelun
palvelualueen kokous, eTuve

27.-28.3.2024

Palvelualueiden kokoukset &
yhteinen osuus

18.-19.9.2024

Palvelualueiden kokoukset &
yhteinen osuus